

Poznáme víťaza Strom roka 2018

Myšlienka osláv Dňa stromov vznikla už v 19. storočí v americkej Nebraske a postupne sa rozšírila do celého sveta. Presný dátum osláv sa v každom štáte alebo regióne líši v závislosti na klimatických podmienkach vhodných k vysádzaniu stromov. V stredoeurópskych krajinách bol za dátum dňa stromov ustanovený 20. október.

V sobotu si teda pripomenieme Stredoeurópsky deň stromov. V tento deň sa schádzajú členovia rôznych organizácií a jednotlivci, aby si pripomenuli dôležitosť a význam stromov pre život, spoločne ich vysádzali a realizovali ďalšie zaujímavé aktivity a programy.



Ilustračné foto, zdroj: pixabay

Anketa Strom roka

Práve upozorniť na krásu starých, vzácných či ohrozených stromov a vzbudiť záujem ľudí o životné prostredie má za cieľ anketa Strom roka. Nadácia Ekopolis uskutočnila v poradí už 16. ročník ankety.

Do konca apríla 2018 mohli jednotlivci, mestá, školy či organizácie prihlasovať

stromy, ktoré sú ich srdcu blízke. Patronát nad anketou prevzal už po siedmy rok spevák Peter Lipa.

Do finále z prihlásených stromov vybrala odborná komisia 12 stromov. Verejné hlasovanie o víťaza ankety sa začalo už tradične na festivale Pohoda v Trenčíne a trvalo do septembra 2018.

Finalistami Stromu roka 2018 sa stali čerešňa vtáčia z Čížatic (okr. Košice), dub letný z Kežmarku, hruška plánka z Rejdovej (okr. Rožňava), ginko dvojlaločné z Prešova, topoľ biely z Dolnej Strehovej (okr. Veľký Krtíš), lipa veľkolistá z Kopčian (okr. Skalica), jablň domáca zo Svinnej (okr. Trenčín), jaseň štíhly z Dechtíc (okr. Trnava), hruška planá z Dolných Príbeliec (okr. Veľký Krtíš), lipa malolistá z Riečnice (okr. Čadca), magnólia končistolistá z Betliara (okr. Rožňava) a dub letný z Lipovian (okr. Lučenec).



**STROM
ROKA**
SLOVENSKO

V týchto dňoch bola súťaž vyhodnotená a **Titul Strom roka 2018 získala lipa veľkolistá z Kopčian (okr. Skalica).** O víťazovi tohtoročnej ankety rozhodlo rekordných 9 526 hlasov. Do ankety sa tento rok zapojilo 20 704 hlasujúcich.

Strom roka je stromom so silným príbehom a ten má aj **235 ročná lipa z Kopčian. Stojí pri jednej z najstarších stavieb veľkomoravského pôvodu na Slovensku.**

Ďalej sa uvádza: Na okraji chotára obce Kopčany, na tichej lúčke, stojí stará lipa a starý kostol. Navzájom sa chránia a odolávajú nástrahám počasia už viac než dvesto rokov. Kostolík sv. Margity Antiochijskej z 9. – 10. storočia je jedna z najstarších stavieb veľkomoravského pôvodu na Slovensku. Lipa a kostolík tak tvoria pre našu krajinu typickú sakrálnu dvojicu. Lipa svojimi koreňmi chráni hroby a zabudnuté príbehy predkov tohto územia z dôb Veľkomoravskej ríše. Šum lístia, spev vtákov a vôňa kvetov starej lipy dotvárajú neopísateľnú krásu a atmosféru tohto archeologicky významného miesta.



Foto: Víťazný strom 2018, lipa veľkolistá z Kopčian má obvod kmeňa 210 centimetrov a výšku 20 metrov. Autor: Martin Babarík

Druhé miesto v 16. ročníku získala taktiež lipa – lipa malolistá z obce Riečnica, objavila sa i v známom filme režiséra Juraja Jakubiska Sedím na konári a je mi dobre. **Tretie miesto patrí magnólii končistolistej z Betliara**, ktorá sa nachádza sa v obci Betliar v okrese Rožňava v parku pri kaštieli.

Víťazný strom lipa veľkolistá z Kopčian dostane odmenu v podobe dendrologického posudku od ISA Slovensko a finančný príspevok na ošetrovanie vo výške 300 eur. Stromy, ktoré sa v ankete umiestnili na 2. a 3. mieste rovnako získajú peňažnú sumu 300 eur, ktorá sa tiež použije na ich ošetrovanie alebo úpravu okolia.



Anketa Strom roka 2018 je súčasťou súťaže o **Európsky strom roka (European Tree of the Year)**. Takže lipa veľkolistá z Kopčian bude reprezentovať Slovensko v roku 2019 v celoeurópskom finále ankety Európsky strom roka.

Foto: Víťazný strom 2017, jabloň domáca z Bošáče
Autor: Martin Babarík

Minulý rok sa víťazným Stromom roka 2017 stala jabloň domáca z Bošáce (okr. Nové Mesto nad Váhom) so 7 303 hlasmi, na druhom mieste sa umiestnila borovica lesná z Hlohovca s 2471 hlasmi a na treťom mieste skončil platan západný zo Serede s 2203 hlasmi. Jabloň z Bošáce dôstojne reprezentovala Slovensko, **skončila na 6. mieste s 12 249 hlasmi.**

Titul Európsky strom roka 2018 získal 200-ročný Spievajúci dub z Portugalska s 26 606 hlasmi. Víťaz bol vyhlásený v Bruseli 21. marca pri príležitosti Medzinárodného dňa lesov a pod záštitou poslanca Európskeho parlamentu Pavla Poca, podpredsedu Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín v Európskom parlamente. Podujatia sa zúčastnil aj generálny riaditeľ pre životné prostredie, Daniel Calleja Crespo a bývalý komisár pre životné prostredie, Janez Potočnik.

Niekoľko našich rád/ odporúčaní k záchrane stromov:

- **preferujeme obojstrannú tlač** (v administratívne alebo v oblasti služieb minie jedna osoba približne 75 kg papiera)
- nikdy **netlačme a nekopírujme dokumenty zbytočne**
- používame **recyklovaný papier** (papier môže byť recyklovaný 6 – 8 krát)
- dávajme **prednosť internetovým verziám** novín a časopisov
- využívajme **elektronické zasielanie** výpisov, fakturácie a archivácie dokumentov
- **odmietajme reklamné letáky** (v jednej poštovej schránke sa môže ocitnúť za rok až 40 kg nechcenej pošty, ktorá zvyčajne končí v odpadkovom koši)
- **separujme odpad – papier** (noviny, časopisy, knihy, zošity, písací papier, ústrižky, prospekty, kalendáre, telefónne zoznamy, obalový papier, vlnité lepenky, papierové a kartónové krabice) a **vhadzujeme tento odpad do zberných kontajnerov** s označením „papier“.

Spracovala: Ing. Miriam Balciarová; odbor environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvedy

Zdroj:

<http://www.ekopolis.sk/zivotne-prostredie/strom-roka>

<https://www.treeoftheyear.org/ETY-2018/results.aspx>

<https://www.dnes24.sk/slovensko-spoznalo-strom-roka-2018-vitazom-je-200-rocna-lipa-312346>